

Antonio Campillo és catedràtic de Filosofia a la Universitat de Múrcia, i des del porxo de casa seua, amb vistes a una horta reclassificada però encara plena de llimeres, afirma que ací “vivim en un règim de partit gairebé únic.” A Múrcia, més de sis persones de cada deu vota PP, una xifra rècord que el País Valencià s’esforça a igualar.

Són, al capdavant, els indrets on el PP és més hegemònic. Els mites de *Fachadolid* i de la Salamanca ultradretana són història. Ara el blau s’estila al “Levante español”, com agrada dir als murcians per incloure, en un mateix paquet, la moderna València, el potent Alacant i la seua terra. Una terra agrària que evoluciona a cimentera i que té en l’aigua el seu emblema. Múrcia és seca, molt seca, però l’aigua és arreu: en una enganxina a la porta d’un comerç, en despenjar el telèfon per demanar un taxi, a les samarretes del Reial Múrcia...

“El Govern [espanyol] vol assistir a la lenta mort de la nostra agricultura”, ha dit el conseller de Presidència murcià, Fernando de la Cierva. Camps no va dubtar a qualificar de “desvergonya”, una visita de José Luis Rodríguez Zapatero a Múrcia, “després que els haja robat

No sols l’aigua
uneix els presidents
valencià i murcià,
Francesc Camps
i Ramón Luis Valcárcel.
La presumpta corrupció,
el desenvolupament
urbanístic i els fluxos
empresarials són
homologables.
Un dossier de
Víctor Maceda.

l’aigua”. Valcárcel ha anat de cara i s’ha preguntat “per què l’aigua no ha de servir per desenvolupar un sector turístic que crea molta ocupació estable?”.

Sí. Zapatero és el dimoni, amb una cua ben allargassada i un trident que espanta. A Múrcia, com al País Valencià, són legió els qui estan convençuts que el lleo-

nès té al despatx una diana amb la forma de l’estat, i que en les hores lliures llança dards al “Levante español”. No sols això, sinó que, a més, l’encerta sempre. Mai no fereix la paret, ni tampoc Catalunya. Un discurs que s’aguditzava amb mesures com ara la recent conducció d’aigua de l’Ebre cap a Barcelona i els seus voltants.

El PP representa els diners ràpids, el tot s’hi val i, sobretot, la riquesa. Per això molts joves abandonen aviat els estudis a Múrcia, amb la taxa més elevada de l’estat: el 42 % dels xics no acaba l’ESO. Aspiren a anar a l’obra amb el BMW, no volen perdre el temps a l’aula. Tant se val si cobren mil euros, que ells volen el BMW. Si algú gosa criticar el model de desenvolupament, és apedregat. Com passa al Baix Segura, on els nivells de vot al PP ja han arribat a les molt meritories cotes murcianes. Ja ho diuen, a la terra de Valcárcel: “Tot allò és Múrcia.”

Com al Baix Segura, l’imaginari religiós hi és ben present, encara que —com allà— la ràtio de prostíbuls supere també, de llarg, la mitjana estatal. Juan José García Escribano, director del Departament de Sociologia i Política social de la Universitat de Múrcia, apunta que “ací, en festes, sempre hi ha algú enfilat a una carrossa, vestit de manera diferent, i a sota un altre amb les mans esteses, pidolant. Hi ha una consciència latent que tan sols cal demanar, no exigir res, i l’antic cacic ara és el poder polític.”

L’emmirallament amb el poderós és tan gran que els capellans de Torre Pacheco i de Totana fan precés pels seus alcaldes a les misses. Han estat empresonats per presumpta corrupció, però no importa: en Nadal fins i tot s’han presentat, amb els fidels de la parròquia, a les portes del penal per solidaritzar-s’hi. “El jutge prevarica, no hi ha motius perquè l’alcalde estiga allà tancat”, vénen a dir. No demanen per la resta de veïns engarjolats, demanen per l’alcalde. Pel poderós.

A la terra de Valcárcel es trivialitza tant el pas per la presó que l’alcalde de Totana, ara en llibertat condicional, ha arribat a recomanar què fer rere les reixes al seu homòleg de Torre Pacheco. *La Verdad* i *La Opinión*, els dos principals diaris de Múrcia, li han demanat que dirigisca paraules d’ànim al seu coreligionari. Al segon diari, el primer edil de Totana afirmava que en el temps privat de llibertat ha llegit nou llibres, que els companys

de mòdul li deien "l'alcaide" i que ha "potenciat el sentiment religiós", a més d'adreçar-se a l'alcalde de Torre Pacheco, Daniel García Madrid: "M'han comentat que està bé, dins de les circumstàncies. Comparteix cel·la amb l'arquitecte tècnic municipal en el mòdul 1, el mateix en què jo era. Li he enviat missatges públics i privats, d'ànim i d'esperança. I que tinga sempre en ment dues coses: que de presó sempre se n'ix, i que cada dia que passa és un dia menys."

José Martínez Andreo, l'alcalde de Totana, no va abandonar el càrrec tot i estar a la presó. "Haguera estat una greu irresponsabilitat i una cosa difícil de superar", diu. Valcárcel no va fer res al respecte.

Qui dia passa, any empeny. Això mateix pensen molts murcians. Cada dia que passa és un dia menys, com diu Martínez Andreo. I si cada dia l'atur és més baix, i creix el PIB, millor encara. No importa que Múrcia siga el lloc de l'estat on circulen més bitllets de cinc-cents euros per habitant, ni que Hisenda sospite que el 20 % dels diners no es declaren. Tampoc no importa que per equiparar la renda del 20 % més ric i el 20 % més pobre calga multiplicar per sis la xifra del segon grup.

"La corrupció no genera rebuig social", explica Campillo, "la gent percep que viu en un sistema de redistribució de riquesa. Ningú no creu que només se'n beneficié l'alcalde, sinó que el bé arriba a tots. Hi ha una mentalitat mafiosa." Els sous són els més baixos de l'estat i la precarietat, la més alta.

Hi ha una vintena de càrrecs del PP imputats per presumptes delictes, però això no fa sinó refermar els ciutadans en el convenciment que és aquest partit qui els pot dur l'èxit a la vida. "Els altres són uns pobres homes que sempre parlen negativament i a més estan molt dividits", comenta Campillo. Els socialistes murcians, com els valencians, van perdre el poder el 1995, i en els seus tretze anys de govern van succeir-se tres presidents autonòmics.

Francisco Onate n'és el secretari general, i reconeix que no haver tingut una postura unitària respecte a temes com l'aigua o la corrupció els ha afectat: en el primer cas, però, argumenta que "sempre hem defensat el govern que garantia l'aigua per a aquesta terra; primer l'Ebre

Amb Valcárcel, 50 reunions. Amb Catalunya, 0

Reunions de Francesc Camps i Ramón Luis Valcárcel des que el primer és president. No s'hi inclouen les reunions del PP estatal, ni actes protocol·laris. Per contra, no hi ha hagut cap trobada oficial amb Catalunya, Aragó o Castella-la Manxa.

DATA	LLOC	MOTIU
09.09.2003	Múrcia	Preparació d'una reunió prevista a la UE
06.10.2003	Madrid	Reunió amb la ministra Elvira Rodríguez
08.10.2003	Brussel·les	Reunió amb la Comissió Europea
13.10.2003	Madrid	Amb el ministre Javier Arenas
17.12.2003	Oriola	Reunió de seguiment de temàtica general
22.03.2004	València	Reunió de seguiment de temàtica general
18.04.2004	S. Vicent Raspeig	Reunió de seguiment de temàtica general
23.04.2004	Almeria	Amb Javier Arenas, president del PP andalús
29.04.2004	Madrid	Amb la ministra Cristina Narbona (per separat)
05.05.2004	Múrcia	Reunió sobre el dèficit hídric
29.05.2004	Madrid	Acte protransvasament de l'Ebre
11.06.2004	Alacant/Molina	Mítings conjunts a Alacant i a Molina de Segura
17.06.2004	Madrid	Reunió amb Cristina Narbona i Marcel·lí Iglesias
30.06.2004	Múrcia	Presentació Iniciativa legislativa popular per l'aigua
22.07.2004	València	Amb Mariano Rajoy, president del PP
30.08.2004	Torrevel·la	Reunió bilateral en l'inici del curs polític
02.10.2004	Madrid	Discurs conjunt al congrés nacional del PP
10.01.2005	Torrevel·la	Reunió sobre el dèficit hídric
20.01.2005	Múrcia	Preparació de la manifestació per l'aigua de l'Ebre
25.02.2005	Granada	Amb Javier Arenas, president del PP andalús
01.04.2005	Múrcia	Amb el president de les Illes, Jaume Matas
06.07.2005	Màlaga	Amb Josep Piqué, president del PP català, i Arenas
14.07.2005	Múrcia	Manifestació per l'aigua de l'Ebre, amb Rajoy
30.08.2005	S. Pedro Pinatar	Reunió bilateral en l'inici del curs polític
10.09.2005	Alacant	Manifestació pel transvasament Xúquer-Vinalopó
17.10.2005	Paterna	Vísita conjunta a Fira València
21.10.2005	Múrcia	Camps rep de Valcárcel el premi Pimiento de Oro
15.01.2006	València	Congrés sobre infraestructures i aigua
21.04.2006	València	Reunió amb l'Associació Valenciana d'Empresaris
30.08.2006	Torrevel·la	Reunió bilateral en l'inici del curs polític
29.09.2006	València	Mítting conjunt amb Rajoy
14.11.2006	Madrid	Amb Rajoy i els presidents del PP a Aragó i la Manxa
12.01.2007	Múrcia	Inauguració de l'Institut Euromediterrani de l'Aigua
13.01.2007	Alacant	Reunió per adoptar una postura sobre els cífics
19.02.2007	Brussel·les	Reunió a la UE sobre els cífics
22.02.2007	Brussel·les	Amb el president del Parlament europeu, Pöttering
11.05.2007	Oriola	Obertura de la campanya electoral
02.07.2007	Múrcia	Presa de possessió com a president de Valcárcel
13.07.2007	Alacant	Reunió amb els consellers valencians i murcians
22.07.2007	València	Amb Rajoy, al Palau de la Generalitat
30.08.2007	S. Pedro Pinatar	Reunió bilateral en l'inici del curs polític
27.10.2007	València	Mítting de proclamació de Rajoy com a candidat
03.11.2007	Múrcia	Reunió sobre el dèficit hídric
05.11.2007	València	Al Club de Encuentro Manuel Broseta
13.11.2007	Múrcia	Jornades sobre el transvasament Tajo-Segura
17.11.2007	Madrid	Ponència conjunta a la conferència política del PP
23.02.2008	Alacant	Mítting conjunt
13.03.2008	València	Vísita a les Falles de Valcárcel i Rajoy
12.04.2008	Brussel·les	Defensa, a la UE, del transvasament de l'Ebre
17.05.2008	València	Anàlisi de noves estratègies conjuntes per l'Ebre

Ahir el Tajo, ara l'Ebre

A Múrcia, n'hi ha que parlen de "nacionalisme hidràulic". No n'hi ha per menys, perquè el líquid element és una arma de confrontació política absoluta. A molts ajuntaments de Múrcia penja de la balconada la famosa pancarta d'"Agua para todos", i les campanyes pagades amb diners públics, com al País Valencià, són constants. En totes dues, per cert, una xiqueta demana al pare per que "es llança" l'aigua a la mar per després dessalinitzar-la.

L'aigua és a Múrcia, segons el CIS, la primera preocupació. No s'ha tallat l'abastiment des del 2003, però res no preocupa tant. Ara s'anhela la de l'Ebre, com al seu dia va arribar la del Tajo. Rubén

Vives, d'Ecologistas en Acción –per tant, com diu, "un enemic públic"–, recorda que "l'aigua del Tajo va servir per a convertir molts camps erms en regadiu, i ara molts no arranquen els cítrics per la sequera, sinó perquè el preu que en reben no els resulta rendible." "Quan vingué l'aigua del Tajo, la necessitat era de 600, però, en aprovar-se, va pujar a 1.000, i a la gent amb prou feines n'arriben 400; si ve la de l'Ebre, passarà igual, ara amb les urbanitzacions."

Tot el contrari pensa el president de la Comunitat de Regants del Camp de Cartagena, Francisco Real, per a qui "la solució no són les dessalinitzadores." "El dia 19 anem a Calasparra, a fer-hi una preguera perquè ploega, ens han dit que la capçalera del Tajo està seca", diu. "L'Ebre és la solució per a tothom", afirma, i no creu que el regadiu estiga massificat: "Està més que consolidat, des del 1979. En tot cas, amb les noves urbanitzacions, el regadiu minva." Precisament, germans del president de la Comunitat de Regants del Vinalopó, Andrés Martínez, un dels més fervents defensors de l'aigua de l'Ebre, promouen una gran urbanització amb camp de golf inclòs a Villena, amb el tennista d'Ontinyent Juan Carlos Ferrero. Sáez demana que l'aigua "la gestionen els regants, i els polítics només es preocupen de subvencionar-ne el reg; volem l'aigua que es malbarata."

Camps i Valcárcel s'han ofert per "finançar" les obres del transvasament i han presentat recursos d'inconstitucionalitat al respecte pels estatuts català i aragonès. Consideren una "agressió" i una "humiliació" no transvasar l'aigua "que es perd a la mar". La macromanifestació a València el 2003 –Ferrero va llegir-hi el manifest i Cajamurcia va subvencionar-la– va unir-los per sempre. A l'Expo de Saragossa d'enguany, el País Valencià i Múrcia duran un pavelló conjunt.

Rubén Vives.

Francisco Sáez.

A l'Ajuntament de Múrcia penja sempre la pancarta proaigua.

amb Aznar, i ara les dessalinitzadores". Quant a la corrupció, "certament, l'excalcalde de Lorca no feia cas de les nostres recomanacions sobre l'urbanisme, però l'únic cas de corrupció que hem tingut ha estat a Los Alcázares, i l'excalcalde ja no és al partit." Onate, sobre la relació entre Camps i Valcárcel, opina que "el president valencià és un enemic dels murcians, perquè enterboleix la posada en marxa de la dessalinitzadora de Torrevella, que abastirà en bona part Múrcia." En aquest afer, Valcárcel s'ha limitat a dir que li agradaria que "la dessalinitzadora funcione al més aviat possible". Per a molts, el PP i el PSOE són "igualicos".

Encara en una posició més minoritària es troba José Antonio Pujante, líder d'IU a Múrcia. Pujante destaca el fet que "el PP s'ha encarregat de desmuntar el teixit associatiu iniciat en temps del PSOE: han fet associacions de veïns, de pares d'alumnes, o fins i tot d'ecologistes, a la seua mida, dòcils a canvi de subvencions." Els sindicats majoritaris avalen la política ambiental del govern murcià. Això a banda, Pujante tem que pugui passar ara amb els immigrants –el 13 % dels habitants, el 20 % de la població activa–, si continua l'alentiment econòmic. "El nostre creixement no ha estat sa", diu.

Elena Gadea, una valenciana professora de sociologia a Múrcia, experta en fenòmens migratoris, confirma que "molts immigrants comencen a tenir problemes per pagar les hipoteques, alguns fins i tot se'n van un parell de mesos als seus països per repensar el seu futur." Per a ella, que coneix ambdues societats, "el problema tant a València com ací és que no es valora allò públic; robatoris en les propietats privades molesten més que no actuacions corruptes a Totana o a Torre Pacheco. Ací, l'estat és hom que et coarta."

N'hi ha que comparen la situació de Múrcia amb la pel·lícula dels germans Marx a l'Oest –"si cal, cremem-ho tot, però que funcione la locomotora"– i ho adoben amb una dada contundent: Múrcia és l'autonomia amb un índex de lectura més baix. A la capital, de fet, tan sols hi ha una gran llibreria.

No és Espanya. Juan José García Escribano fou conseller murcià amb el PSOE i és expert en comportament elec-

Juan José García Escribano.

Francisco Onate.

Antonio Campillo.

José Antonio Pujante.

toral. Malgrat tot, no té la clau perquè es capgire la truita, a Múrcia: "Passa com a València, que abans sempre votàvem com la majoria dels espanyols, i ara ja no, ja no ens comportem com espanyols." Una idea semblant a la que un periodista francès, del diari *Le Monde*, va extreure en un viatge recent a la comunitat murciana: "Veig que Espanya continua sent Espanya", va etzibar. El seu interlocutor li va respondre que "Espanya no, però Múrcia sí." O, com resa la dita històrica, "mata el rei i vés-te'n a Múrcia".

Amb aquest tros de terra, Camps hi guarda una relació ben especial. Molt millor que la que tenia Eduardo Zaplana com a president valencià, per cert. "A Zaplana el vèiem com el murcià que ens mirava per damunt del muscle", comenta Escribano, "i en canvi Camps ens tracta en un pla d'igualtat, una cosa que agrada molt, tenint en compte l'escàs pes que

sempre hem tingut a l'àmbit estatal." La parella Camps-Valcárcel organitzarà el congrés nacional dels populars, que s'esdevindrà a València del 20 al 22 de juny. Mariano Rajoy no dubtava a dir, aquests dies, que "els murcians tenen al capdavant un director d'orquestra que, sense estridències ni numerets, millora la vida dels seus ciutadans." Sobre Camps, el discurs és similar, malgrat els casos de presumpta corrupció que també assoten destacats dirigents del PP valencià.

La nòmina de murcians que han fet fama en la terra de Camps és extensa: a més de Zaplana, Federico Trillo, Vicente Martínez Pujalte o Justo Nieto, sense oblidar un altre cartagener il·lustre: Jesús Sánchez Carrascosa, exmarit de l'exdirectora de *Las Provincias*, María Consuelo Reyna, excap de gabinet de Zaplana i exdirector de Canal 9.

Camps no ha necessitat de cap d'ells per acostar-se a Múrcia. S'ho ha fet tot sol, i ben content. Les reiterades cimeres amb Valcárcel –amb qui s'oposa ara a la Llei del sòl, ara a l'aplicació de la de dependència, ara a la política immigratòria, o bé diuen que "Múrcia i la Comunitat Valenciana som l'arc mediterrani espanyol"– no han tingut cap contrapès amb la resta de comunitats veïnes.

Paral·lelament, els dos últims bisbes de la diòcesi de Cartagena-Múrcia han estat Manuel Urena i José Antonio Reig Pla, valencians. Ambdós s'han sumat als precos per l'aigua dels capellans de base.

Fet i fet, l'única diferència que hi ha entre Camps i Valcárcel és què volen que els seus territoris siguen de grans. El primer ha optat públicament pel model de Florida, i el segon, pel de Califòrnia. Al mapa són pols oposats, però sempre se'ls podrà unir a través d'una canonada.

El País Valencià i Múrcia, en números

VOT DEL PP

Autonomies amb més percentatge de vot del PP (eleccions del 27-05-07)

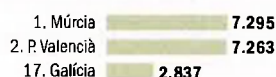
VOT DEL PP

Autonomies amb més percentatge de vot del PP (eleccions del 09-03-08)

HIPOTEQUES

Rànking de comunitats segons el nombre d'hipoteques per cada 100.000 habitants (2006)

DEUTE / HABITANT

En euros

DEUTE / PIB

Rànking de comunitats segons el percentatge de deute en relació al PIB (2006)

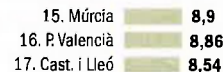
POBLACIO 2001-2006

Augment en percentatge

JUTGES

Rànking de comunitats segons el nombre de jutges per cada 100.000 habitants

ESPAIS VERDS

Rànking de capitals de província segons m² d'espais verds per habitant

LLITS D'HOSPITAL

Rànking de comunitats segons el nombre de llits per cada 1.000 habitants

Font: Ministeri de l'Interior, INE i TSJCV